

Анастасія Покойовець

студентка ФФО 3-9

Науковий керівник: **Кузуб М.В.**

старший викладач кафедри обліку та оподаткування

Київський національний торговельно-економічний університет

м. Київ

ОБЛІК РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних ринкових умовах успішна діяльність кожного сільськогосподарського підприємства полягає в отриманні прибутку, основним джерелом якого є реалізація готової продукції. Проте ефективне управління підприємством неможливе без достовірної та належним чином систематизованої інформації про особливості обліку операцій з реалізації готової продукції. Чіткий і своєчасний облік відвантажених і реалізованих виробів сприяє посиленню контролю за наявністю матеріальних цінностей, виявленню суспільної корисності виробленого продукту і прискоренню обертання оборотних коштів.

Реалізація продукції, товарів, робіт, послуг є не тільки найважливішим джерелом доходів підприємства, а й формує прибуткову частину бюджету держави як об'єкт оподаткування. Тому вивчення особливостей організації обліку операцій з реалізації готової продукції є актуальним, адже від якості обліку залежить правильне визначення фінансового результату діяльності підприємства.

Питання, пов'язані з обліком реалізації готової продукції висвітлюються у працях вітчизняних вчених: Бутинця Ф.Ф., Герасимовича А.М., Лишенка О.В., Голова С.Ф., Кужельного М.В., Огійчук М.П., Пархоменка В.М., Сук Л.К., Сук П.Л., Савченка В.Я., Сопка В.В. Проте це питання залишається актуальним і потребує більш глибокого розкриття організації обліку реалізації готової продукції та визначення фінансового результату від її реалізації відповідно до галузевого напрямку діяльності сільськогосподарського підприємства. Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про

готову продукцію визначаються П(С)БО 9 «Запаси» [3] та 16 «Витрати» [4]. Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси», готова продукція – це продукція, що виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом. [3].

Аналітичний облік операцій з реалізації готової продукції сільськогосподарських підприємств ведеться окремо за кожним видом проданої продукції і забезпечує необхідну інформацію про обсяг та фінансовий результат операцій не лише щодо підприємства в цілому, а й у розрізі окремих видів продукції. Для синтетичного обліку готової сільськогосподарської продукції призначено активний рахунок 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва». Цей рахунок призначено для узагальнення інформації про наявність та рух сільськогосподарської продукції, виготовленої підприємством. За дебетом відображається надходження сільськогосподарської продукції власного виробництва за первісною вартістю, за кредитом – списання сільськогосподарської продукції за сумою відхилень фактичної виробничої собівартості готової продукції від її вартості за обліковими цінами, що відноситься до реалізованої продукції, яка визначається у відсотках та обчислюється як відношення відхилень по залишку готової продукції на початок місяця та відхилень по продукції, яка здана протягом місяця, до вартості продукції за обліковими цінами [2]. Продану продукцію сільськогосподарські підприємства списують на реалізацію за ціною, за якою вона відображена на рахунку 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва»: збільшенням субрахунку 901 «Собівартість реалізованої готової продукції» і зменшенням рахунку 27. Дохід від реалізації відображається збільшенням рахунків 30 «Каса», 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» і збільшенням субрахунку 701 «Дохід від реалізації готової продукції» [6].

Фактичну собівартість одиниці продукції визначають наприкінці року, після закінчення виробництва, одержання продукції по кожному виду худоби, окремій культурі або групі культур. Вироблену продукцію протягом звітного року

обліковують за плановою собівартістю. Планова собівартість являє собою фактичну собівартість минулого року. Аналітичний облік відвантаженої продукції здійснюється на складі в картках складського обліку в натуральних показниках. Необхідним є системний оперативний контроль за ходом відвантаження продукції і надходженням платежів від покупців. Від цього залежить одержання прибутку – найважливішого показника діяльності сільськогосподарського підприємства.

Готова продукція займає вагому частку в структурі оборотного капіталу підприємств, а процес реалізації відіграє значну роль, оскільки істотно впливає на фінансовий результат підприємства.

В сучасних умовах особливу увагу потрібно приділити можливості автоматизації розрахункових операцій між контрагентами та реалізації продукції через мережу Інтернет, що дозволить підвищити конкурентоспроможність підприємства, зменшити витрати, пов'язані з рекламою, пришвидшити процедури укладання договорів, оформлення експортно-імпортних операцій, розширити коло потенційних споживачів, і, зрештою, збільшити ринок збуту й обсяг продажів.

Впровадження автоматизованої обробки інформації з обліку реалізації готової продукції сільськогосподарських підприємств дозволить підвищити продуктивність праці облікових працівників, оперативність та достовірність облікових даних, своєчасність відстеження відвантаження продукції та розрахунків з покупцями. Не менш важливим аспектом є формування єдиної законодавчо-нормативної бази, адаптованої до міжнародних вимог та норм, удосконалення методології складання звітності та запровадження інформаційних технологій.

Аналітичний облік повинен бути більш змістовним, достатнім і відповідати своєму основному завданню - забезпечувати можливість оперативного аналізу отриманих від продажу доходів і бути зручною та надійною базою для прийняття ефективних управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Заокіпна Н.С. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізація URL: <http://intkonf.org/zaokipna-ns-udoskonalennya-obliku-gotovoyi-produktsiyi-ta-yiyi-realizatsiyi/>
2. Кужельний М.В., Лінник В.Г. Теорія бухгалтерського обліку. Київ : КНЕУ, 2001. 334 с.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
5. Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік : навчальний посібник. К. : Знання, 2012. 647 с.
6. Сук П.Л. Облік виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції в умовах ринку: методологія і практика : монографія. Київ : НАУ, 2010. 330 с.
7. Словник-довідник фінансиста / за ред.. П.Т. Саблука та М.Я. Дем'яненка. Київ : Київ : ІАЕ, 2008. 180 с.
8. Шелін С. Економічна суть розрахунків з покупцями і замовниками. *Бухгалтерія в сільському господарстві*. 2012. № 9. 44 с.